

נוח לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני
חבירו ברבים. מנא לין? מתמר.
(בבא מציעא נט.)

לעולם יזהר אדם שלא
להלבין פני חברו
ברבים; דרך הערה
אמרו, נוח לו לאדם
וכו'. (מאירי סוטה י:)

ונראה האוי ללא חשיב ליה (פסחים דף כה.). זהדי
ג' עבירות שאין עומדים בפני פקוח נפש עבדות
כוכבים וגילוי עריות וספיכות דמים מקום
דעבירת הלבנת פנים אינה מפורקת בתורה ולא
נקט אלא עבירות המפורקות. (תוס' סוטה י:)

בתוס' משמע דדינא הוא
להפיל לכבשן, והוא תמוה
בעיני.
[ובמאירי כ' שאינו להלכה]
(שפת-אמת סוטה י:)

והטעם הוא, כי כבשן האש מאבד ומפסיד את הדבר שהוא גוף וגשם בלבד, כי אין
לדבר גוף גשמי קיום בכבשן האש יהיה מה שהוא, ואילו במלבין פני חבירו ברבים
שהוא מכבה אור צלם אלקי הוא פני האדם, אשר דבר זה אינו הפסד הגוף רק הוא
הפסד הצלם האלקי, ובשביל כך נאבד מעולם הבא וכמו שאמרו (ב"מ נט, א):
המלבין פני חבירו ברבים אין לו חלק לעולם הבא, והבן זה גם כן. (מהר"ל, חידושי-אגדות)

המלבין פני חבירו ברבים - צריך אשמה כמה גענויות וילקה
כא ימי גיין ויענה בעצונו גי וילודה בכל יום ויצטער
בשכיבה.
המכה שם לחבירו - יבקש ממנו מחילה ברבים וילקה
ויענה וילודה אלא הפגום ארבעים יום.

(שו"ת מהר"ם מרוטנבורג [בסופו, 'דרכי תשובה'])